

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XC. perueniens vsque ad DCC.XIV. nempe à Gregorio Magno Romano Pontifice, vsque ad Gregorium secundum

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annvs 595. Gregorii Pap. Annus 6. Mavritii Imp. Annus 10.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15007

per quanta erata hinc, quando possum dicitur propinare? Quod...

Non enim in carne extra carnem possum, scientiam...

Sed antequam que de rebus Longobardorum anni...

Non enim in carne extra carnem possum, scientiam...

In quibus in uisualibus uisus ualiam & ab otiosis legum...

Dicitur in per eisdem dicitis ad populum hominibus...

Quia enim ecclesia desolata est contra ecclesiam gentium...

go in hoc propheta minus intellexero, nec cecidit est: si quid...

Sed reuocemus orationem ad lectum: hic, inquam, reddamus...

Ista autem que aliquando mundi dominus esse uidebatur...

Quid autem ista de hominibus dicitur, cum minus crederentur...

Quia enim ecclesia desolata est contra ecclesiam gentium...

IX.

Greg. in Ezech. hom. 11. DE MISERANDO ITALI STATV.

X.

Lucio VI. DE MISERANDO ITALI STATV. 24.

XI.

Nabon.

M. h. v.

bus mem.

bus membris illius cadunt. Caluitum ergo suum sicut aquila dilatat, quia plura perdidit, quae populum amittit. Alarum quoque penae ceciderunt, cum quibus volare ad pradam consueverat: quia omnes potentes extirpatis sunt, per quos aliena rapiebatur. Haec autem, quae de Romana urbe contritione dicimus, in cunctis facta mundi civitatibus sumus. Alia enim loca clade desolata sunt, alia gladio consumpta, alia fame cruciata, alia terra hauritibus absorpta. Desolationis ergo ex toto animo hoc praefatus saeculum vel ex quo nunc, &c.

XII.

Sed quam iusto Dei iudicio barbari fuerentur in Romanum Imperium praevalere, alibi idem sanctus Gregorius ad ipsam Constantinam Augustam scribens hoc anno, exemplis ingerit, quae cum sub Romano Imperatore subditis parententur, namque his verbis: *Corsica*, inquit, insula tanta nimietate exiguorum, & gratitudine parvorum exaltatum, ut ipsi, qui in illa sunt, eadem, quae exiguntur, complere vix filios suos vendendo sufficiant. Vnde fit, ut de illa pro Republica possessores eiusdem insulae ad vastissimum Longobardorum genus cogentur confugere. Quid enim gravius, quid crudelius a barbaris pati possunt, quam ut consueti atque compressi filios vendere filios compellantur? In Sicilia autem insula Stephanus quidem marinarum partium Chortularum tanta praesidia tantaque oppressiones operari dicitur invidendo loca singulorum, atque sine ditione causam per possessiones ac domos titulos ponendo, ut si velim acta cum singula, quae ad nos pervenerint, dicere, magno volumine haec explere non possum. Quae omnia serenissima domina soletis aspicat, & oppressorum genus compescat. Haec enim ego ad ipsas aures vestras peruenisse non suspicor, nam si ea aures vestras non pervenisset, nonne permansissent. Quae ipsius domo nato sunt, tempore fugerunt, ut ad animam sua ad Imperium atque ad filium suis tale hoc tantumque factum peccatum, pondus amoveat.

XIII.

Quis scio, quonia dicitur est, quia nobis in Italiae expensum amittitur, qui quid de praedicta insula ad Gregoriam. Sed ego fateri ad hoc, ut est minus expensum in Italia tribuantur, a suo tamen Imperio opprobrium lacrymae compescat. Nam & illud forsasse tantae expensae in hac terra nimis ad utilitatem proficimus, quia cum peccati aliqua admixtione colliguntur. Praecipuum ergo serenissimi domini cum peccato tollit. Nam scio, quia est parum Republicae attribuitur utilitatis, ex eo multum Republicae adiuvatur. Quod est forsasse contingat expensum minoribus minus adiuvatur, melius est tamen temporaliter nos non vivere, quam vos ad eternam vitam obsequium aliquid invenire. Quae enim mentes, qualia viscera parentum esse possunt, perpendit, quando filios suos desiderat, ne torquentur? Qualiter autem misericordiam sui filios aliorum, hoc bene scitis, qui habent propriam. Vnde mihi haec breviter suggestisse sufficiat, ne si ea, quae in his partibus aguntur, quae vestra non cognoverit, me a pud districtum Iulensem sicuti misericordia maluerit, haec ad Imperatricem Gregoriam.

XIV.

Ex his videas, unde floxerit divina vindicta post haec in Mauritium atque eius filios in multa, de qua tuo loco dicendum. Intelliges tunc, quanto damno non audiant Principes sacerdotes, quanto que dispendio regni, filiarum, ac denique animae, peccatis usque ad populum sibi subiectis quous praetextu necessitatis gravia tributa extorqueant. Peccabat & in eo summopere Mauritius Imperator, quod superbiorem in Romanam Ecclesiam Ioannem Constantinopolitanum Episcopum confovebat: cuius rei causa Deriram in Imperium Romanum frequentibus barbarorum inmissione conuictam, idem Gregorius libi alia occasione scribens ad ipsum Mauritium Imperatorem afflicta. Dum enim agit de superbia Ioannis Episcopi Constantinopolitani genentis titulo vniuersalitatibus adversus fratres & collegas aliarum sedium sacerdotes, ait haec observatione dignissima:

XV.

Quae enim serenissime Domine, virtus humana, quodque carnis robur in debet contra vestri Christianissimi calumen Imperii irreligiosum praesumentem manus erigere, si studeat canonicis sacerdotum mentem Redemptorem suum ligna pro vobis, atque ut oportebat, meritis exeret? Aut nisi serocione genus gladius in necem filiorum tanta crudelitate exarserit, nisi vestra vita, quae sacerdotum nominatur, & nos sumus, a praesumptis gravaretur operibus? Sed dum nos competentia nobis relinquitur, & nostra incompetencia cogitamus, peccata nostra a barbarica viribus sociamus, & culpa nostra hostium gladius excacuit, quae Republica vires gramat, haec & alia ipse, ex

obliquo tetens Imperatorem, qui non reprimere Ioannis superbiam Ecclesiam perturbantem. Rursus vero in regios ministris malorum inguenticum culpam reuertens, haec ad Sebastianum Episc. deinde: *Quoniam*, inquit, *frater sanctissime, de amice vestri domini Romani* (Exarchus hic erat persona in hac terra patitur summi ministeris, breuiter tamen duo, quia eius in non milita gladius Longobardorum gentis vi benigniores videntur hostes, qui nos inter se non publicae iudices, qui non male sua, & apertis, & allacis in cogitatione consumunt, haec ipse.

Contra vero, quod antea & praesenti anno grassantibus Longobardis in omnes Italiae regiones, Roma fuerit inaccessa praesertim vigilia Romanorum Pontificum, qui praeter iuges ex cubis in vigiliis, ieiuniis, & orationibus addiderunt, ut Ecclesie pecunias redimerent veratorem, prout idem ipse Gregorius hoc ite anno scribens ad eundem, quae supra Constantinam Augustam haec post illa nonnulla habet: *Viginti autem iam & triginta annos dicimus, quod in hac urbe inter Longobardorum gladius vincimus. Quibus quam multa haec ab Ecclesia quoniam dicitur erogantur, ut sciam eos vivere possimus, suggerenda non sunt. Sed breuiter modo, quia sciat in Raenense partibus dominorum patris apud primum exortum Italiae Sacellarum habet, qui castri supergruentibus quibusdam expensas faciat, ita & in hac urbe supergruentibus sacellarum ego sum. Et tamen haec Ecclesia, quae vno eodemque tempore sacellarum, monasterium, pauperum, populo, atque in super Longobardis tanta multa misericorditer expendit, esse adhuc ex omnium Ecclesiarum praemura afflictione, &c.*

Quod ad ea, quae dicta sunt, pertinet, putari interdum in textu Gregorii, pro Sacellarum, legi debere, Sacellarum, quasi a sacellis sumptum nomen: quod fatis ipse Gregorius docet, dum ostendit Sacellarium fuisse Theaurarium pecuniarum publicae, cuius rei gratia oportuit ipse creditos esse pecuniarum fauculos, ob idque Sacellarium dicitur esse. Hinc me sententia suffragatur idem Gregorius in epistola et ad Honoratum diaconum, ubi agens de solutione coniectae pecuniarum pro dignitate Consulatus dicitur, ait: *Magni ex se agat dilectio tua, quatenus oblatum in sacella, iustitiam, honores meretur accipere, ubi per sacella, ceteri et intelligi Principis pecuniarum captam, & proinde per Sacellarium, Theaurarium. In quam sententiam dicitur & Episcopus, inquit, sacellum est publicum: hinc accedit, ut sepe per Sacellarium in causis criminalibus appellatur iustitias Fidele procuratorem; et in Actis S. Maximi martyris saepius inuenitur, ut suo loco dicitur.*

Reperit etiam contingit eandem vocem Sacellarium in Ecclesiasticis ministris apud Graecos (vnde et est Constantinopolitana) pro eis, qui curam gerunt monasteriorum, tam vicorum, quam mulierum. Itemque habet Theodoros in meditatione idem esse nomen Oeconomus, Custodis, Sacellarum, vel praefecti sacellis. Apud Latinos Sacellarium scribitur a sacellis, Theaurarium Ecclesiae intelligitur: si vero per simplicem & Sacellarium a sacello, qui sacella praebet, significatur. Sed de his haec tenas.

Reuertamur iam ad S. Gregorium, qui (ut dictum est) redimebat pretio salutem Verbis in dilectioe posse non quod distulderet vinibus, sed potius, quod ego animo ferret humanum sanguinem bello fundi: satis namque libi vixim fuisse, ut hostes interfectione deleret, si voluisset, ipsemet testatur: nam audi, quae habet, scribes ad Sabini nam diaconum: *Vnum est, inquit, quod breuiter suggestisse vestris serenissimi domini vestri: quia si ego seruum curam in mare Longobardorum me misere voluissent, hostes Longobardorum gentis Regem, nec Duce, nec Canite haberet, atque in summa compunctio esset diuisa. Sed quia Deum timo, in mare non amittit hostes me misere formido, haec Gregorius: ex quibus etque intelligis, quanta essent in ipso Romano vno Pontifice vires et cognoscas effusam in Longobardos largitionem ex charitate Christiana mansisse.*

Verum quod ad mitigandos concitatos barbaricos animos quaeque oblecta videri in illa potuissent: quod solus Dei sit opus, tumenes sedae marinos in compellente sicutus: re vera divina potius optulante gratia contigit, Vitem fuisse Longobardis inaccessam: de eade enim

Greg. lib. 4. epist. 11. Ind. 11. DYA. TV. RANNIS. EXCE. TV. A. PR. SIDIS. PAOVIN. GIARY.

NON ORA. VANDI. PVLI. ALI. QVO. PR. E. TERT. BELL.

EX TYRAN. NIDERTIN. CIR. BAR. BAREIN. YALE. SCVNT.

Greg. lib. 4. epist. 11. Ind. 11.

XV.

idem agere, totum ad tribuit non largitioni pecuniarum, sed Perio Apostolo vigilanti super cultodiam Urbis: cum enim ad subditiuam Patriciam scribit, hac ait: Sim vero...

Secundo ad hoc preter hac idem Gregorius hoc an-... Episcopum huiusmodi inquit, tempore eorum Episco-... Episcopum huiusmodi inquit, tempore eorum Episco-...

Quidam etiam iam plagas acceptam, & superuenientibus domi-... norum in supioribus inveni consolatione, quia non fuerant. Sicut enim...

Et quidem de membris in nullo turbati sum: quia (vixit con-... scientia factor) aduersa qualibet pati paratus sum, dummodo hac...

Vidit lector, quanta petulantia litteris infultauerit... Maximus Imperator in sanctum Gregorium? Sed dedit...

In his postus angustis sanctus Gregorius, preter in-... stantem sollicitudinem omnium Ecclesiarum (secundum...

fuit, dum mihi non creditur, etiam mentitus esse reprehendit. Sed... est sacerdos non sum: scio gratiam esse hanc, inuicem sacerdoti, ut...

Et quidem si terra mos capitatis per quotidiana momenta non... exerceat, de despectu meo atque irrisione latens facerem. Sed &

Multa enim iam plagas acceptam, & superuenientibus domi-... norum in supioribus inveni consolatione, quia non fuerant. Sicut enim...

Et quidem de membris in nullo turbati sum: quia (vixit con-... scientia factor) aduersa qualibet pati paratus sum, dummodo hac...

Vidit lector, quanta petulantia litteris infultauerit... Maximus Imperator in sanctum Gregorium? Sed dedit...

In his postus angustis sanctus Gregorius, preter in-... stantem sollicitudinem omnium Ecclesiarum (secundum...

XXI. MAGNO DAMNO ITAL. GREGOR. PAP. NON CREDI. TVR.

XXIII. QUANTA PASSUS GREG.

XXIV. DE GREG. VIB. PRÆT. ET CASTRO MAG. MILIT.

XXV. MAYRITIVS SVO MAGNO DAMNO GREG. AB. FLIXIT.

XXVI. GREG. CY- VIT DIS- SOLVI ET BEE CYM CHRISTO. f. Greg. li. 4. c. 19. in. 13.

Domnum

a Greg. lib. 6. c. 17. 18.

XXVII. IO. VIII. CONSTAN. TROP. IN. GREG. IN. SVBLIT.

GREGOR. SCRIP. T. AGIT. CON. TRA. IO. EPISC. CONSTAN.

b Mart. lib. 2. c. 17. 18.

c Greg. lib. 6. c. 17. 18.

XXVIII. CONSTAN. TINOPOLITAN. PRASVLEB. SVR. CON. DITIONIS. IMPATI. ENTES.

Dominum rogo, ut si filius precis pro nobis faciat, quatenus de peccatis, in quibus obligatus tenor, & tribulationibus, quibus premer, citius absoluar, & patri celesti gaudio perfuar. Et ad Sebastianum Episc. eadem ferme verba, quibus addit a: Quamvis enim inestimabilis sit celestis patrie dulcedo, qua trahat: multi tamen in hac vita dolores sunt, qui ad amorem celestium quodlibet impellant: qui mihi in hoc ipso vehementer placent, quia placere in hoc mundo aliquid non permittunt. hanc ipse.

Sed alie maiores eam presserunt angustia. Nam quo magis ipsum de spectat habitum sciret ab Imperatore: Ioannes Constantinopolitanus Episcopus, eo arrogantius in ipsum Gregorium Romanum Pontificem inlurexit, eidemque aduersari obtinatus cepit, cum sol ta temeritate profequitur insolentius quod ceperat aduersus Apostolum cum sedem se vniuersalem Pontificem nominare: alias enim tempore predecessoris ipsius S. Gregorii (Pelagii inquam) eadem contentio fuerat agitata: sed repressas, nunquam tamen videtur potuit quiete: nam nec per Apocryphos monitus cessauit aliquando: cuius rei causa fuit ipsi S. Gregorio haud segniter laborandum, arg. insudandum vehementius iusto tempore, quo ipse Imperator in odium ipsius videtur poterat patrocinium eiusdem suscepisse Ioannis: cum Gregorius contra repugnans, hoc ipso anno vehementius conatus esset, si ad meliorem frugem reducere posset hominem factum tam idam, illum imitarem apostatam Angelum, qui se extulit contra Deum. Quatenus ut vinceret, imitans est Dei Filium, qui cum Satana non in sua maiestate, sed in nostra est congressus humilitate: sicq. S. Gregorius pugnavit contra Ioannem, no egit pla summa, qua pollebat Apostolica auctoritate, sed Christiana humilitate, se deprimens, ut acceptem erigeret, ac deorsum humilians, ut ipsam in profundum sartum solbeneret, qui se extollendo ceciderat. Extant de his hoc anno datae complures ad diuersos eiusdem Gregorii Papae eodem argumeto litterae, quibus videas eiusmodi, quod diximus suscepisse certandi genus, atque in primis cum ad ipsam Ioannem Constantinopolitanum litteras dedit, quibus primo cum ipso egit ex sancti Evangelii praescripto admonitione canonica, iuxta illud de: Si peccauerit in te frater tuus, vade & corripe eum inter te & ipsum solum, &c. nam ait ad finem epistolae: Nos quidem, in quos talis tantaque per ipsum nosoriam culpa committitur, seruamus quod Veritas precipit, dicent: Si peccauerit in te frater tuus, &c. ac paulo post: Ego itaque per responsales meos semel & bis verbis humilibus hoc, quod in tota Ecclesia peccator, corripere studui: nunc per me ipsum scribo. Quicquid facere humiliter debui, non omisi. Sed iam mea correptione desinor, restat, ut Ecclesiam debeam adhibere. Hoc itaque dicenti, omnipotenti Deo fraternitati vestrae inducat, quantum circa vos amore constringor, quantumque in hac causa non contra vos, sed pro vobis lugeo. hae Gregorius Christiana exortans charitate:

In hac autem controuersia, vt e in ta quam exactissime explicentur, eadem summarim sunt ab origine deducenda, vt eutque compendio hic repetenda, qua superioribus Tomis in medijs sunt allata. Prutigo quaedam humanae glorie diu complures Episcopos eius sedis exagitauit, ne alicui Orientalium sedium esset Ecclesia Constantinopolitana subiecta. Etenim (vt suo loco est demostretum) Alexandrinus Episcopus, cum totius sibi vendicaret praefectura Orientis, electionem quoque Constantinopolitanam Episcopi, vt iure sibi debitam, ituduit arrogare a tempo ibat Theodosij Imp. cum Ecclesia illi praesert S. Gregorius Naz. ac Timotheus regeiet Ecclesiam Alexandrinam. Resilientes vero Constantinopolitani Episcopi, illud amplius post haec sunt conati, vt ipsa Ecclesia Constantinopolitana non solum alicui Orientalium sedium non subiectetur, sed e ipsa pegetaret ceteris, primaque post Romanam esset: fauore quoque adnites Imperatorum, ad consensu studuerunt, perficere conatus est id Anatholius Constantinopolitanus Episcopus in Magno Chalcedonensi Concilio, edito ea de re factum (vt vidimus) canonem. Sed relictus est S. Leo Papa, aboles cuncta quae de prerogatiua eius sedis in dicto Concilio statuta fuissent.

Acacius vero eiusdem sedis Episcopus, eius rei causa constans schisma, fauore quoque haereticorum Imperatorum id sibi sumere conatus est: cum Romani Pontifices aduersantes Felix & Gelasius in primis eidem resisterent. Ad haec additam, vt Ioannes iste leianator non tantum Patriarchae nomen sibi arrogaret, sed & addiderit nomen Oecumenici, hoc est, vniuersalis Episcopi. Hae quidem factiosi haecenus conati sunt: qui licet Imperator Constantinopolitani vniuerso Romano Imperio dominabatur, ita ipsi spirituali praefectura nomine tenus saltem vniuersae praesert Ecclesiae, nono adinuento nomine, videtur voluerunt.

Quod vero inter alia excellere Romanum principum Apostolorum pignocibus probe sciret iste Ioannes, per Augustam, alterius eorum, nempe Pauli caput sibi studuit vendicare: quo tanto accepto pignore (quo quo modo captato praetextu) Ecclesia Constantinopolitana, xomula gloria Romanorum, gloriaretur Apostolo Paulo, sicut Petro Roma. Suadebat haec innata Graecum de Latineum gloria emulatio: sed inane quidem cotilium, cum nequam cum reliquis Apostolorum transferat sedis dignitas & auctoritas. At restitit (vt vidimus) his nihilominus S. Gregorius, negans fieri posse, vt vel leue quid de apostoli Pauli corpore amoueretur. Porro, quod ipsum Constantiniam excitatam fuisse ab emulsi Gregorii, palam ipse professetur illis verbis ad eam scriptis: Quisquam homines contra me pietatem vestram excitare voluerunt, vt mihi (quod absit) voluntati vestrae gratiam suberabent: & praesertim quae fuerant capitulum, de quo vobis quasi mobilium inuenio. Tales ergo fuerunt Ioannis conatus, nimirum, vt vel obreneret, quod optaret, vel si minus, ipsum Gregorium Augustae redderet perinensum: quos inanes penitus reddidit ipse Pontifex.

Gregorius igitur, sicut & ipsius praedecessor Pelagius, exectatus est arrogans illud nomen nouum: nullus enim haecenus Orientalium Patriarcharum, neque Alexandrinus ipse, licet totius Orientis spirituale praefecturam sibi vendicaret, eo vltus est nomine, quod nec cogitasset eodem reperitur. Erant in Ecclesia Dei eiusmodi spirituali praefecturae ista vltu recepta nomina, Episcopus, Archiepiscopus, Metropolitans, Primas, & Patriarcha. Quis igitur Constantinopolitanae Ecclesiae olim tantummodo dicebatur Episcopus, ipse quoque (vt dictum est superius) sub Hieracleae metropoli constitutus, non acquereret Archiepiscopus dici, nec simpliciter Patriarcha, led addito nomine Oecumenici, Patriarcha Oecumenicus voluit nominari, quam vocem etiam in possessioni accepserit significatione, nam ad Gregorium ad eam ista subiectum e:

Quid ergo, frater charissime, in isto terrili exanimis reuocatis iudicis dictum es, qui non solum pater, sed etiam generalis pater in mundo vocari appetit: haec ipse, qui quod ait: Generalis pater in mundo vocari appetit, plane ad Graecum nomen allatit: vltus est: ceterum Graeci ex his verbis, dicunt Sicut nos, in quibus, quod est otibus terrarum, atque vter sine Patriarcha Oecumenicus, idem dici videtur, ac Patriarcha orbis terrarum. Vnde & patet acceptisse Gregorium nomen vniuersalis pro singulari & vno solo, praeter quem nemo sit nam ad ipsum Ioannem f. Nullus vnquam, inquit, tali vocabulo appellari voluit, nullus sibi hoc vniuersarium nomen arrogari: nisi sibi in Pontificatu gradus gloriam singularitatem arripere, hanc omnium fratrum denegasse videtur, habet eadem in epistola ad Mauritium Augustum his verbis: Carere deo licet per Apostolorum Principum honore per venerandam Chalcedonensis Synodum Romano Pontifici oblatum est: sed nullum eorum, vltus quam hoc singularitatu vocabulum assumpsit, nec vti conuoluit, nec dicitur priuatum aliquid latere vni, honore debuit facer datus praerentur vniuersis, qua etiam significatione dicitur Ecclesia vniuersalis vna toto orbe diffusa, extra quam nulla est potest Ecclesia. Sicut igitur habes, quod nomen vniuersalis respicit Romanus Pontifex oblatum a Synodo Chalcedonensi, quia non vultent eo sensu dici Pater totius mundi, vt ipse Romanus Episcopus, cui reliqui omnes subiecti sunt, & non vt fratros, & in administratione collegij Christi-

CHRISTI 595. ... quibus tam vniuersale cap... scopus de p... dicitur. Alia vero vniuersalis... archa dicitur... religens, quo... iectam. Quo... Pontificem esse... aliquo fuso, cu... po quod ipi e... impo minime... gnae quo con... iolo sumas p... antium am... Ecclesiam dom... edetur in epist... es primus me... es Apollolof sit... esse successorem... Et sic vni... Ioannes Episcop... ipsum reddita au... vniuersali Ecclesie... nelico. Quod tursum... opere ipe ostend... anis eius pos... nensis Ecclesie h... denatibus Episc... cognolentia Episc... Et ne recedam... Episcopo Corin... lino, praeremitti... ne ipse Ioannes C... gregorius Romano Pa... gregorius in causa I... Gregorius ad ipso... fonsandus. A... patet, minus Greg... tam Constantinop... iudicis Rotham mi... nister Sime & alia, de... Hoc enim anno... vniuersalis pallio... pilosorum sedens... habentis. Dedit &... habentis cura pultor... nationibus quod acc... dicitur licet & ad vni... amoniam constitutos... Episcopus, cum palli... nam Andream ordin... uocatus eos, vt omni... nediandis accipiant... eos Romae ordinatos... eos epistola h ad Eliam... gram, cum rescripti... Ecclesiae totam vniue... piam Oriente, in Oc... tam aequo feruari ma... trant, e quem moner... monis, & ne quis ex... dem quoque ad vni... hanc & ad moniti, vt q... monem amplexum conser... uentur ipsi Capa vna n... tis & alia pluribus ho... piam vniuersalis Eccle... Annal. Exil. T.

namque tantum eo sensu sanctus Gregorius dicit, v-
 ziorale caput Ecclesie in epistola s ad omnes Epi-
 scopos de penultimo collato monasterio sancti Me-
 thardi.

Alia vero est eiusdem nominis significatio, qua dicitur
 vniuersale, hoc est, quod remanentibus partibus integris,
 & non ceteris supereminens, qua ratione verum inter Patri-
 archas dicitur Episcopus Occidentium, de Orientalibus in-
 telligitur, quod nequaquam alteri vult esse sub-
 iectum. Quo sensu sepe repetitur certum est Romanum
 Pontificem esse dictum vniuersalem Episcopum ab ique
 scripto facta, cum eo nomine, quod est, exprimitur, ne-
 que quod ipsi cura pastoralis vniuersi gregis totius Orbis
 imperant, nam ipse Gregorius in eadem epistola de
 privilegio concessio S. Medardi monasterio: *Hic, inquit,
 solus Romanus pontifex suam toto orbis iurisdictionem, & non
 constituitur omnibus iuris, qua etiam significatione eandem
 Ecclesiam dominam gentium appellat. Porro cum ipse
 dicitur in epistola ad Ioannem, & alibi sanctum Petrum
 esse primum membrum vniuersalis Ecclesie, reliquos vero
 Apostolos singularem plebem capita, & sequi Petri
 vniuersalem eque profiteatur: nonne se vniuersalis
 Episcopus vniuersi pastor esse confirmat: sicut &
 Ioannes Episcopus Ravennas agnovit, ubi in epistola ad
 ipsum reddita ait: *Quoniam ausus ego sanctorum Petri sedis, que
 vniuersalis Ecclesie cura sua transmittit, presumptum obuia-
 re.**

Quod rursus ad Gregorium ipsam spectat: An non
 oportet esse ostendit se esse totius orbis Episcopum? Quis
 autem est eius pontificatus, quo non appareat ipsum vni-
 uersali Ecclesie habenas regere, Orientalibus, & Occi-
 dentalibus Episcopis iura dare, omnes audire, & omnes
 iudicare, appellationes ab orbis vniuerso recipere,
 Cetera cognoscere, probare, vel reicere, dare pallia Me-
 tropolitani Episcopos, atque Ecclesiis privilegia impar-
 ti. Et ne recedamus ab hoc anno, idem ipse dat pallium
 Episcopo Constantiniano, itemque Episcopo Nicopolitano
 proemitimus de Occidentalibus dicere. At no-
 detur Ioannes Constantinopolitanus subditum se co-
 piosius Romano Pontifici, cum ab eo adeo seuerè redar-
 tuus esset mensis Ioannis presbyteri, de qua exiat episto-
 la ad ipsum data, cuius causae Acta Romam di-
 uulgata sunt: An nonne patuit ipse Ioannes? Vique
 rursus Ioannes Gregorium cimens per Sabinianum Apocri-
 stam Constantinopolim degentem illatas, cum & Acta ipsa
 ad Romanum mitti, quo appellatio antea delata cucur-
 rit. Sicut & alia de his exempla.

Hoc enim anno idem Gregorium Græcorum Ecclesiis
 vniuersalem pastor inuigilans, ad Ioannem Corinthi Episcopum
 scribens, probauit depositionem Episcopi
 Anatholi. Dedit & alia literas ad eundem de exacta ex-
 ecutione cura pastoralis, præcipue ad monitione pro ordi-
 nationibus quid scilicet. Eodem quoque argumento
 dedit literas ad vniuersos Episcopos per Heladum pro-
 uinciam constitutos. Id ipsum præstitit scribens ad Episcopi
 Episcopum, cum pallium mittit ad ipsorum Metropolitanam
 Andream ordinatum Episcopum Nicopolitanam,
 exortus eos, vt omnino caueant, ne quid pro ordinatio-
 ne hæretica accipiant. Sed & quo alio iure alienos cle-
 ricorum Romæ ordinatos tererent, nisi vniuersi saltim? Est de
 epistola ad Eliam Abbatem Isaacie. Sic videt Grego-
 rium, cum relictis, dici vniuersalis, vniuersalis tamen
 Ecclesie curam subire. Nam quod obseruandum præci-
 pit in Occidente, in Occidente etiam ab Ecclesiis Galliarum
 æque feruari mandat, scribens in primis ad Virgi-
 lium Arelatensem Episcopum, i cui & petenti pallium
 mittit, quem monet de caenda in ordinationibus fir-
 mant, & ne quis ex laico mox creetur Episcopus. Ea-
 dem quoque ad vniuersos Galliarum Episcopos scri-
 bitur & admonuit, vt, prout Virgilius de quo hæc ait: *Se-
 cundum apostoli vocis nostri in crismum, &c.* Ita quidem ex
 literis vniuersalis Ecclesie curam gessisse, vbiq; repeties.

Sed quid post hæc ipse Ioannes? Vique fecit, quod
 pater eius, de quo Dominus: *Vos estis ex patre diabolo, &
 quod princeps ipsius, de quo scriptum est: Ipse enim est Rex
 super omnes filios superbie.* nempe quod sicut ille inuoluit, ve-
 lit, nolit, Deo pareat necesse est imperari, licet blasphemare
 soleat, dum obedit: ita & iste coactus parer Grego-
 rio iubenti, atq; Acta illa transmittens, blasphemar, dum
 subscribens ipse se nominat vniuersalem. Nam audi,
 quæ de his habet idem Gregorius in hoc anno scribens
 ad Sabinianum diaconum (ita legendum, & non Ania-
 num) Apocriatum Constantinopoligentem, non eius
 Ecclesie diaconum, vt ex epistola ipsius contextu facile
 assequi licet:

*Ad hoc enim, inquit, vt sub occasione Ioannis
 presbyteri gesta hæc transmitteret, in quibus se pens per omnem
 versum orbem, & ad Patriarcham nominaret. Sed spero in o-
 mnipotentem Deum, quia hypocritam illum superna maiestas sol-
 net. Et quidem haud frustra sperauit: cito enim (vt tuo lo-
 co dicemus) ex hac vita sublatus est, quem potius optaf-
 set emendam diutius fuisse in hac vita superstitem. Ad
 postremum autem Sabinianum diaconum Apocriatum
 admonet, ne vilo modo cum illo communicet, ne eius vi-
 detur fauere superbie: vt vel hoc modo ille confusio-
 ne perfusus, corrigeret, quod peccasset. Nam in dicta episto-
 la ad eundem Sabinianum data habet ita in fine: *Sicut
 tibi iam transactis epistola scripsi, nunquam cum eo procedere
 praesumas. Vidisti igitur, quomodo vniuersalis Ecclesie Ep-
 iscopi manus Gregorius implevit vbiq; cum in eum
 qui se dicebat vniuersalem, iura dicit. Sed hæc ipsius præ-
 fectura in totius orbis Ecclesiis passim in eius epistolis
 ostenditur. Iam vero ad ea, quæ ad historiam pertinent,
 redeamus.**

Audisti occasionem, cui Gregorius, qui aberrantem
 Ioannem summa toletauerat patientia, hoc potissi-
 mum anno excitatus in ipsum, plures aduersus eum li-
 teras scripsit. Porro fraudulentus ille dolos annexit dolis:
 Etenim egit cum Mauricio Imperatore, vt ad ipsum
 Gregorium literas daret, quibus eum rogaret, vt pacem
 cum ipso haberet, id faciens, vt hac via concitaret
 Imperatorem, cui non pariturum Gregorium sciret.
 Sed audi hæc ex iisdem Gregorii literis ad Sabinianum
 m:

*Miror, inquit, quomodo dilectionis tuam saluere potuit, vt
 permitteres domino Imperatori persuaderi, quatenus ad me sua
 scripta de hac causa transmitteret, in quibus admoneret, vt cum eo
 pacem habere debuisses. Qui frustriam tenere vult, illum debuit
 admonere, vt se à superbo vocabulo compesceret, & protinus inter
 nos pax foret. Tamen quia id calliditate à prædillo fratre nostro
 Ioanne factum sit, minime suspicor, postasti. Idcirco enim hoc
 ille fecit, vt aut audiretur dominus Imperator, & ille in sua vanitate
 confirmatus esse videretur: aut non à me audiretur, & eius astu-
 tibus contra me irritaretur. Sed nos rectam viam tenemus, ni-
 hil in hac causa aliud, nisi omnipotentem Dominum metuentes, hæc
 ipse.*

Qui & tanti ponderis hanc esse existimant contro-
 uersiam, vt ad fidem spectare putarint, nam in fine hæc ha-
 bet: *Postquam enim defensi ab inimicorum gladiis nullo modo
 possimus: postquam pro vilitate Republicæ arguentum, aurum,
 mancipia, vestes perdidimus: nihil ignominiosum est, vt per eos
 etiam fidem perdamus. In isto enim scilicet vocabulo consentire, ni-
 hil est aliud, quam fidem perdere. hæc ipse. Sed quomodo id,
 inquit, ad fidem pertinet? ea quidem ex parte, quod
 cum à CHRISTO vni Petro præfectura sit gregis vni-
 uersalis credita: si quis à CHRISTO Domino stabili-
 tam Ecclesiasticam violat hierarchiam, aliter sentire vi-
 detur, quam ipse Dominus sentiendum præcepit. Non
 miretis igitur, si vnus vobis occasione adeo Grego-
 rius laborauit, cum etiam vnus interdum syllabæ cau-
 sa, ipso teste sancto Basilio ad Amphilochem, fuerit ad-
 uersus hæreticos Euanomianos diu multumque pugnan-
 dum.*

Sic igitur pronocatus S. Gregorius, pacifice, more fi-
 liorum Israel, ad bellum progreditur, pacem primum
 offertens aduersario istis literis p.

XXXVI
 1. 106. 41.
 Ioan. 8.

in Greg. lib.
 4. epist. 39.
 Iud. 13.

XXXVII

VEYAT
 SABINIA-
 NUM CUM
 MYNICA-
 RE CVM
 IOANNE.

XXXIIX

IOAN.
 QUA OC-
 CASIONE
 PROVOC-
 AVERIT S.
 GREG.

in Greg. lib.
 4. epist. 19.
 Iud. 13.

XXXIX

AD FIDEM
 SPECTA-
 RE, ET A-
 LIJS IN-
 DUCATUR
 PRIMA-
 TYE.

o Dent. 70
 Greg. lib.
 4. epist. 18.
 Iud. 13.

XL. S. GREGORII ADMONITIO.

quoque

XLI. GREGORII IN EPITAPHIIS LEMITATIS ARGVIT.

XLII.

a 1. GREG.

XLIII. DE STATANDA EPITAPHIA IOANNIS b. & c.

XLIV. DIABOLO SIMILIS

De tempore quo fraternitas vestra in sacerdotalem honorem promotam est, quantum Ecclesiarum pacem atque concordiam minuerit, resolu. Sed quo anse, quousque non scio, nouum sibi conata est nomen, arripere, vnde omnium fratrum corda potissimum ad scandalum peruenit. Quia in re vehementer aliorum, quia ut ad Episcopatum veniri potissimum visse velle te meministi, quem tamen ad Episcopatum exercere ista desideras, ac si ad eum ambizioso desiderio conuerrisses. Qui cum in indignum te esse sciebaris, ut Episcopus dicereris, ad hoc quod quidem perdidisti, et, ut despoletis fratribus, Episcopum appetas solum vocari. Et quidem hoc de te sancta memoria decessorum mei Pelagii grama ad sanctitatem vestram scripta et transmissa sunt, in quibus Synodus, que apud vos de fratre quondam, et confederato nostro Gregorio causa congregata est, propter nefandam elationem vocabulum Acta diffinit: et Archidiaconum, quem iuxta morem ad vestra dominionem et anserat, Missarum vobiscum solemniter celebrare prohibuit. Post eum vero dicitur, cum indignus ego ad Ecclesiam regem ad ductum sum, et ante per alios Episcopales meos, et nunc per communionem filium meum, Salonitanum diaconum aliqui fratres istam vestram, et ad tali se assumptione contempserunt, non expulsi scripto, sed modo sermone carant: et si mendaciter nollet, et Missarum solemniter cum fraternitate vestra celebrare prohibent, ut sanctitatem vestram prius sub quadam veritate ruerentia pulserunt: quatenus si mendaciter nefandis ac profanis tumor veracitate non posset, tunc ad ea delinisset, que sunt distilla acque canonica peruenire.

Et quia reseranda vultus a prius iam manus palanda sunt: rogo, deprecor, et quanta possim dulcedine exproco, ut fraternitas vestra canonicis sibi adalantibus, atque erroris nomen de ferentibus contradiat, nec stulto ac superbo vocabulo appellari conueniat. Vere enim sicut dico, atque ex nimio viscerum dolore peccati meo depono, quod ille meus frater nunc vixit ad humilitatem reditus non valuit, quia ad hoc in Episcopatus gradu constitutus est, ut aliorum aeternitas ad humilitatem reducat: quod ille, qui veritatem docet alios, semetipsum docere, nec meo quoque depreo ante, conlensit. Perpende, rogo, quia in hac assumptione temeraria pax totius turbata Ecclesie, et gratia contradiat communitur omnibus Episcopis. In qua mirum ipse tantum crescere potuit, quantum prius temeritatem decructur. Tantumque maior efficitur, quanto te a superbi, et stulti vocabulo vjuratione refringit, atque in tantum proficit, in quantum tibi non studuerit, derogando fratribus, arrogare.

Humilitatem ergo, frater charissime, totis visceribus dulgo, per quam concordiam fratrum concordia, et sancta vniuersali Ecclesie vinit valeat custodiri. Certe Paulus Apostolus cum audiret quosdam dicere ai ego sum Paulus, ego Apello, ego vero Cepha, hanc dilacerationem corpori Domini, per quam membra eius alij quodammodo se capitulis sociabant, vbi quodammodo perhorrescens, exclamauit dicens: Numquid Paulus vobis conuincit, aut in nomine Pauli baptizati estis? si ergo ille membra Domini corpori certo extra Christum quasi capitulis et vobis quidem Apostolus subitiparticulariter conuincit, in quod CHRISTO vniuersali sancta Ecclesie liqui in extremi vobis et dictaria examine, qua cuncta eius membra videlicet conatis vniuersali appellatone supponere.

Quis rogo, in hoc tam peruerso vocabulo, nisi ille ad imitandum propinquit, qui despectu Angelorum legentibus se cum socialiter conlinit, ad coluntia conuincit singularitatem arripere, et ex nobis subesse, et plus omnibus presertim videtur? Quis etiam dixit, in eadem consensum super astra celi exaltatolum meum. Sed hoc in montes flammant, in lateribus Aquilonum. Ascendam super altitudinem nubium, similis ero altissimo. Quis cum fratre tuo omnino vniuersali Ecclesie Episcopi, nisi astra celi sunt? quarum vira sicut et longina interpretata terroris igne hominum quasi inter nocu te membra licet. Quis cum dicitur caput temerisiam vocabulo elationis praepotens, et nuncque nomen tuum comparatiue calare, quid aliud dicit, nisi, in eadem consensum super astra celi exaltatolum meum? An non vniuersi Episcopi nubi sunt, qui et vrbis predicationis placent, et honorum operum luce et miraculo coruscant? Quis dum vestra fraternitas de fratre sub se preuocatur, quid aliud dicit, nisi hoc, quod ad atque hoste dicitur. Ascendam super altitudinem nubium?

Qua cuncta ego cum stem confuso, et occulta Dei ind eia perimica, argenti lacryma, et nunc in meo corde non capunt, quod ille vniuersali sanctam dicitur homines tacita, absinentia atque

humilitate suorum familiarium felatione longiorum ad tantam superbiam eripit, ut in appetitu peruersi nominis ille conatus similibi, qui dum super se effusionem Deo voluit, etiam donata similitudine gratiam amittit, et veram beatitudinem perdit, qua saluam gloriam quosunt. Certe Petrus Apostolus primam sacerdotum sancti, et vniuersali Ecclesie est: Paulus, Ambrusius, Iohannes quid ex illis, quam singularium sunt plurimum capita? et tamen sub regere omnes membra sunt Ecclesie. Atque ut cuncta de beatitudinis locutionis astringam sancti ante legem, sancti sub lege, sancti sub gratia, omnes hi peruenientes corpus Domini, in membris sunt Ecclesie constituti, et nemo in vniuersalem vocatur vocatur. Vbi autem sanctitas agnoscat, quantum quod se tuncat, que ille nomen vocari appetit, quo vocari nullum presumpsit, qui veritate scilicet fuit.

Namque non (sicut vestra fraternitas vobis) per venerandam Chalcedonensem Concilium huius Apostolice sedis Antiochia in Deo dissonante deseruio, vniuersales, volato bonore, vocari sicut sed tamen nullis vniuersalium vocabulo appellari vident, nulla sunt hi hoc temerarium nomen arripuit: ne si sicut in Pontificatu gradum gloriam singularitatem arripuit: hanc omnibus fratribus denegasset videret, et c. multa post hac ingenti in detractionem nominis arrogantis, nihil de causa Iohannis presbyteri attigit, de qua (ut dicitur, est) Iohannes ipse Constantino postquam Episcopus presertim: nam in fine hierarchiae: Scripta autem sanctitatis vestra dulcissima, atque sanctissima de causa presbyterorum Iohannis et Athanasii suscipi, de qua vobis in subsequentiibus, Domino adiuuante, respondendo: quia iustitiam tribulationibus circumscriptis barbarorum gladius preuenit, non de ca multa tractare, sed nihil respirare vix licet. hanc ad Iohannem Gregorium.

Quo etiam argumento scripsit ad Maurium Imperatorem, plura in colans in detestationem Iohannis vniuersaliter vindicantis superbum Occumenicum nomen: vbi post multa de primatu Romane Ecclesie ita ingerit et angelicis tonitruis: Cunctis, inquit, Angelorum similitudinem, quod voce Dominica sanctis et omnium Apostolorum Petri principis Apostolice totius Ecclesie curam commissa est. Insuper dicitur de Petre, annis meo Pasce omnes meos: vbi dicitur: Ego sum pastor et pascere vobis sicut gregeem, et ego prope reges Petri, non desinet siles tuas: et tu aliquando cum uicis uicinis facit tuis. vbi dicitur: Tu es Petrus, et super hac petram aedificabo Ecclesiam meam, et porta inferi non preualebunt aduersus eam: et non illo clamore regni calorem: et quidamque ligentis super terram, erit ligatum et in calis. Eccc etiam regem ecclesiarum: potestas et legum et solam tribuunt: et presertim Iohannis et principatus committitur, et tamen vniuersali appellatone vocatur. Et vniuersalium confectio meo tonante vniuersali Episcopo conatur. Exclaimare compeller ad dicitur: Omnia porta d merris.

Eccc tunc in horum partibus barbarorum turri sunt trinitas destruite vrbis, castra castra, de quibus proximis, in diebus cultor inhabitat: vbi sunt et demouuntur quatuor in hunc mundum cultores vniuersales: et tam sacerdotis, qui in nomen et in conuersione tacere debuerunt, vniuersalium sibi hunc exortant, et mouit ad profano vocabulo detrahitur. Nam quid ego hic in, vniuersaliter domine, propriam causam defendis? Nam quid sperales in vniuersalium vindictis, et non magis causam empropterea Deo, et causam vniuersali Ecclesie? Quis est iste, qui contra sanctitatem Angelicam, contra ceteros decreta vniuersali vniuersalium nomen vniuersaliter cogat pluribus, vniuersaliter inani gloria hominem compellet.

Scripsit pariter ad Constantinum Augustum et deo dem; vbi post plurima. Esi, inquit, vniuersaliter Gregorius reata sunt, ut pati talia debebat? Petri tamen Episcopi peccata nulla sunt, ut vestra temporibus ipse iustitiam. Petri plane causam esse tradens, et quis contra eius primatum vniuersaliter appetat appellari, neque et subdit vniuersaliter in conuersione vniuersaliter per omnes gentes Dominum in regno, ut sicut peccati prius vniuersaliter et hanc vobis quare et confirmare caritatis, et propterea peccata vestra, qui et indigne seruumus eius quod vos honor nullatenus ematur, etc.

De die de his Episcopis, Iohannis conata est: ante hoc Pelagius vniuersaliter vocatus vniuersaliter, et tamen sub regere omnes membra sunt Ecclesie. Atque ut cuncta de beatitudinis locutionis astringam sancti ante legem, sancti sub lege, sancti sub gratia, omnes hi peruenientes corpus Domini, in membris sunt Ecclesie constituti, et nemo in vniuersalem vocatur vocatur. Vbi autem sanctitas agnoscat, quantum quod se tuncat, que ille nomen vocari appetit, quo vocari nullum presumpsit, qui veritate scilicet fuit.

Namque non (sicut vestra fraternitas vobis) per venerandam Chalcedonensem Concilium huius Apostolice sedis Antiochia in Deo dissonante deseruio, vniuersales, volato bonore, vocari sicut sed tamen nullis vniuersalium vocabulo appellari vident, nulla sunt hi hoc temerarium nomen arripuit: ne si sicut in Pontificatu gradum gloriam singularitatem arripuit: hanc omnibus fratribus denegasset videret, et c. multa post hac ingenti in detractionem nominis arrogantis, nihil de causa Iohannis presbyteri attigit, de qua (ut dicitur, est) Iohannes ipse Constantino postquam Episcopus presertim: nam in fine hierarchiae: Scripta autem sanctitatis vestra dulcissima, atque sanctissima de causa presbyterorum Iohannis et Athanasii suscipi, de qua vobis in subsequentiibus, Domino adiuuante, respondendo: quia iustitiam tribulationibus circumscriptis barbarorum gladius preuenit, non de ca multa tractare, sed nihil respirare vix licet. hanc ad Iohannem Gregorium.

Quo etiam argumento scripsit ad Maurium Imperatorem, plura in colans in detestationem Iohannis vniuersaliter vindicantis superbum Occumenicum nomen: vbi post multa de primatu Romane Ecclesie ita ingerit et angelicis tonitruis: Cunctis, inquit, Angelorum similitudinem, quod voce Dominica sanctis et omnium Apostolorum Petri principis Apostolice totius Ecclesie curam commissa est. Insuper dicitur de Petre, annis meo Pasce omnes meos: vbi dicitur: Ego sum pastor et pascere vobis sicut gregeem, et ego prope reges Petri, non desinet siles tuas: et tu aliquando cum uicis uicinis facit tuis. vbi dicitur: Tu es Petrus, et super hac petram aedificabo Ecclesiam meam, et porta inferi non preualebunt aduersus eam: et non illo clamore regni calorem: et quidamque ligentis super terram, erit ligatum et in calis. Eccc etiam regem ecclesiarum: potestas et legum et solam tribuunt: et presertim Iohannis et principatus committitur, et tamen vniuersali appellatone vocatur. Et vniuersalium confectio meo tonante vniuersali Episcopo conatur. Exclaimare compeller ad dicitur: Omnia porta d merris.

Eccc tunc in horum partibus barbarorum turri sunt trinitas destruite vrbis, castra castra, de quibus proximis, in diebus cultor inhabitat: vbi sunt et demouuntur quatuor in hunc mundum cultores vniuersales: et tam sacerdotis, qui in nomen et in conuersione tacere debuerunt, vniuersalium sibi hunc exortant, et mouit ad profano vocabulo detrahitur. Nam quid ego hic in, vniuersaliter domine, propriam causam defendis? Nam quid sperales in vniuersalium vindictis, et non magis causam empropterea Deo, et causam vniuersali Ecclesie? Quis est iste, qui contra sanctitatem Angelicam, contra ceteros decreta vniuersali vniuersalium nomen vniuersaliter cogat pluribus, vniuersaliter inani gloria hominem compellet.

Scripsit pariter ad Constantinum Augustum et deo dem; vbi post plurima. Esi, inquit, vniuersaliter Gregorius reata sunt, ut pati talia debebat? Petri tamen Episcopi peccata nulla sunt, ut vestra temporibus ipse iustitiam. Petri plane causam esse tradens, et quis contra eius primatum vniuersaliter appetat appellari, neque et subdit vniuersaliter in conuersione vniuersaliter per omnes gentes Dominum in regno, ut sicut peccati prius vniuersaliter et hanc vobis quare et confirmare caritatis, et propterea peccata vestra, qui et indigne seruumus eius quod vos honor nullatenus ematur, etc.

Deinde de his patet litteras ad Eulogium Alexandrinum Episcopum, & ad Anastasium Antiochenum, de quibus ipsius locutione eorum tempore Pelagii sita in memoria reuocantur. Ita ut secundum eorum auctorem, sancta memoria decesserit in

Sed quod pertinet ad Pelagii predecessoris Gregorii aduersus Iosannem scriptam, iam suo loco superius egimus, ubi vixit disciplina populis, utque fugiuntur persequendum legalem male interpretantem verba ista in epistola Pelagii littera ita posita b: Nullus enim Patriarcharum hanc praesentem vocabulo vnguentum vitatur: quia si summus Patriarcha vniuersalem dicitur, Patriarcharum nomen ceteris derogatur.

Quod quidem in epistola ad Natalem Episcopum Salonitanum e: quod quidem ex quoque Patriarchis hinc fecisset, sine gratissimo scilicet auctoritate transire nullo modo potest. At cum veritas conficiat omni ex parte sit verbis & exemplis sancti Romanorum Pontificum Pelagiarumque Ge: (ut modo tacemus de ceteris) ipsos Romanos Pontifices veris vniuersalis Ecclesiae Episcopos: nomen eae idem abhorretur, declarat ipse Gregorius, utque quod falsissimum esse videretur, atque superbum, de Christiane humilitate minime congruens. At qui Gregorius loquendi vltim minime caller, facile in errorem labitur: unde non adeo mireris, si se negat dici velle vniuersalem, qui in epistola ante hanc ad Mauritium scripsit, se etiam negat sacerdotem esse. Nam accipere verba

Quod rursum ad sanctum Gregorium spectat: dum ad hunc nomen vniuersalem Romanorum Pontificum illud nomen vniuersalem, ut vniuersalis Episcopus dicitur, idcirco hoc ipse, quod aliquam inesse differentiam existimant secundum ea, quae dicta sunt, ut quis vniuersalem Episcopum diceret, vel vniuersalis Ecclesiae. Etenim vniuersalis reperitur in re exemplis, ut Pontificis, qui ipsius Gregorianam praecedunt, se inscriberent Episcopus Ecclesiae vniuersalis: nam ut praetermittamus eos, de quibus epistolae contentio est, ecce sanctus Leo Magnus scriptus ex voce vniuersalem reperitur, ut in epistola ad Anastasium Augustinum & inscribitur Leo Episcopus Romanus & vniuersalis Ecclesiae: ita etiam in epistola ad

Eudociam Augustam: sicut & ad Leonem Augustum inscribitur in: Leo Roma & vniuersalis Catholicae Ecclesiae Episcopus. Insuper cum aequipollere videatur, imo idem Catholicum sit, quod vniuersale: habes pariter eosdem Pontifices Romanos inscribitur solitos Catholicae Ecclesiae Episcopos: ita sepe idem Leo n. & inter alia ad Maximum Episcopum Antiochenum scribens: Leo, inquit, Catholicae Ecclesiae, &c.

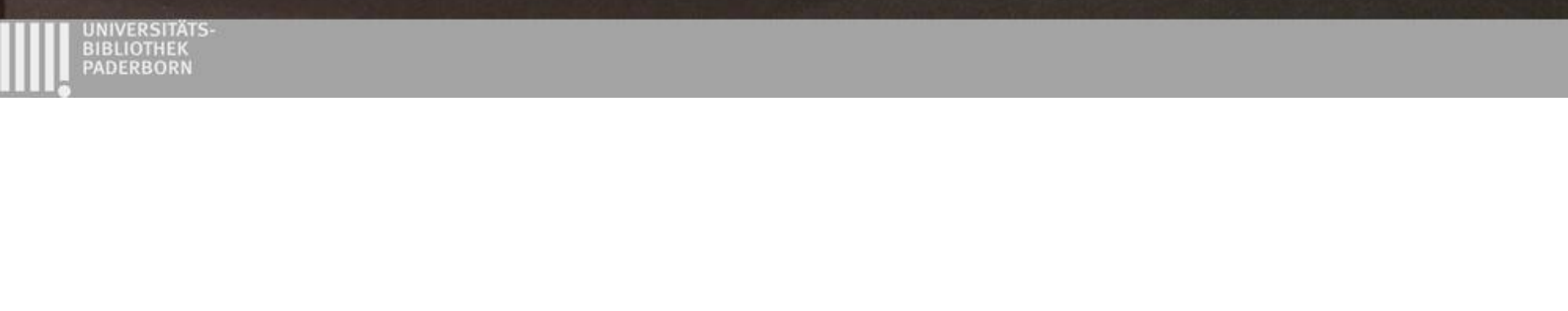
Quod quidem nomen, ut consuetus titulus in Ecclesia Dei, ab aliis item iisdem Romanae Ecclesiae Pontificibus imperitum sepius reperitur, & inter alios a viro illustri Pompeio cognato Iustiniani Imperatoris, qui cum ad Hormisdam Papam scribitur, cum vniuersalis Ecclesiae Episcopum nominat: ita etiam Anastasia idem eiusdem Augusti affinis. Sed & alii Episcopi cum ad eos scriberet, quam amplissimis sint vti titulis, pere exemplum a Synodo in Epiro celebrata, ubi in epistola ad Hormisdam Papam eiusmodi praefigunt titulum: Patri Patrum, communissimo, ac primo Episcoporum: &c. Atque ad eundem Iohannes Episcopus Nicopolitanus, & monachi vniuersae Syriae ita in libello supplicii: Vniuersi orbis terra Patrischa Hormisdas continentis solem principis Apostolorum Petri. Sed haec dicta exempli causa sufficiant. Iam reliquas prosequamur res gestas Gregorii cum Iohanne.

Agebatur etiam in litteris eiusdem Episcopi Constantinopolitani de causa Iohannis & Athanasii presbyterorum, quorum prior haeresis damnata in iussu fuerat: quam ob causam Gregorius Romanum eum aduocauerat. Quid autem de eo factum sit, ubi Acta iudicialia iussa sunt Romanam deferri, ex aliis Gregorii Papae litteris quae postquam intelligere, cum referens ad eundem Iohannem Episcopum Constantinopolitanum, causam eius in Synodo Romana fuisse cognitam tradit, ipsumque reperit innocentem absolutum, atque Orientale de eo habitum iam abrogatum esse iudicium, in quo inique admodum presbyter ille Chalcedonensis Ecclesiae, licet Catholicus esset, per Iohannis Iudices, impositis (ut vidimus) verbis, fuerat vniuersalis condemnatus. Quae de causa per benigne hoc modo commouit eundem Iohannem Gregorius: Hoc ergo frater sanctissime, subterit perpendamus, & sub praetextu haeresis affligi quempiam veraciter innocentem non sinamus: ne (quod ab his haeresim fieri sub emendationis magis specis permittimus. Et in eandem sententiam de eo scribens ad Mauritium Imperatorem, haec habet: Veraciter constant non credere, non est haeresis purgare, sed facere. Marcionitarum enim haeresis eum hinc hinc vniuersalis infamatus, & per Iohannis Iudices iudicatus. Quod igitur Romae iudicet Gregorius Chalcedonensem presbyterum Constantinopoli condemnatum, atque etiam contra iudicium habitum Constantinopoli ipsum absolutum: quomodo etiam non se dicat vniuersalem, non cognosci necesse sit ipsum esse Ecclesiae vniuersalis Episcopum.

Quod vero pertinet ad Athanasium eorum alterum, quid gestum sit, ipse Gregorius docet in epistola ad Narsetem, nimirum in eum esse (vixit) aliquid ex parte Manichaeum, verum tamen accusatorem ipsum ex eius accusationibus esse coniectum Pelagianum, inuentumque eodem edini Ephesini Concilii missum Constantinopoli esse falsum. Quam autem parum tuti fuerint tunc Graeco iudices, ista accurate tractans ipse Gregorius, haec addit: Ex his omnibus, quia sicut Chalcedonensi Synodus in vno loco ab Ecclesia Constantinopolitana falsata est, sic aliquando in Ephesina Synodo factum est. Charitas ergo vestra vetustos omnino codices eiusdem Synodi requirat, & illis inde videat, si quid tale inuenitur: minime eandem codicem, quem inuenit, transmittat: quem mox ut legero, retraham. Noui enim codicum passionem non crederet. Et paulo post: Romani autem codices multo veriores sunt quam Graeci: quia nostri sunt non acumina, ita nos impostrarum habent. haec Gregorius.

Quando autem in Constantinopolitano iudicio fuit ipse Athanasius condemnatus, magna tunc accidit vercordia ipsius Iohannis adducta in iudicium minime persectantis, vel rescientis inter verum & falsum ob impe-

m Leo epist. 97. o Leo epist. 14. 15. o Leo epist. 66. LII. p Habitu inter epist. Hormisdas. Da episc. Rom. qui vniuersalis vniuersalis. q Greg. lib. 5. epist. 16. 17. ind. 14. ALIOLVI. TVR PRESBYTER DAMNATVS CONSTANTINOPOLI. r Greg. lib. 5. epist. 14. 15. 16. s Greg. lib. 5. epist. 14. 15. 16. LIII. LIIII. LIV. LVI.

ritiam sacerdotum canonum accurate distinguere: ut apud ipsam Constantinopolitanam Episcopum ederet Synodus secunda Ephesina pro prima, Conciliabulum videlicet Nestorianorum sub Joanne Antiocheno pro oecumenica Synodo: quod culpa gravi non caruit dolo, vel saltem tetum Ecclesiasticam maxima ignorantia ex quo tunc est factum, ut Catholici, qui haereticorum illi Synodo minime assentirent, dicerentur haeretici; & haeretici assentientes, Catholici putarentur. Porro id non semel in iudicio factum, sed iterum in causa quorundam monachorum, de quibus postea ipse sanctus Gregorius scripsit ad Eulogium Episcopum Alexandrinum his verbis a:

a Greg. lib. 6. epist. 31. ad. 15.

LVI.

Præterea antequam, cogente causa monachorum Isastria, qui haeretici accusabantur; satisfactio mihi quondam frater & confederatus meus dominus Joannes, Constantinopolitanus Episcopus scilicet, litera misit, quibus vitæ dicitur ostendere, eos Episcopi Synodi de finibus contra dicitur: & velis ex eadem Synodo certa ratio quibus ipsi obfisteret, capitula desinuerit. Inter alia autem scriptum illud continebatur de Adæ anima, quia in peccato mortua non fuerit, eo quod diabolus, &c. erant hæc in Nestorianorum Concilio politoneo Ephesino, canone secundus: quod olim per Ioannem Antiochenum seorsum celebratum est, diuersum ab illo per Dioscorum postea habitus: quod cum pro germano Ephesino Joannes ipse ad Gregorium misisset, quam pius dei potuerit, omnes puto intellexerunt. Deinde quoque ad Anastasium Antiochenum Episcopum Gregorius hæc diuersus, ubi ait: Ex annotatione haereticorum, qui ad nos ex regia vi de transmissus est, agnoscitur per hoc quod quaedam capitula Catholica cum haeretica fuerant repudiosa, quia quidam illam Episcopiam primam Synodum in eadem vi de ceperunt, quæ quondam ab haeretico transmissa est composita: omnino necesse est, ut charitas vestra carolam Synodum apud sanctum Alexandrinum & Antiochenam Ecclesiam requiratur, & qualiter in veritate habeatur, inueniat. Vel si placet, hinc dirigimus, quæ ab antiquitate servata in scriptis habentur. Illam Synodum secundam Ephesinam, quæ sub prima Episcopi insigni facta est, quoniam in se obliuata capitula assensit approbata, quæ sunt Celestini atque Pelagii praedicamenta, &c. Audiitis totius imposturae compositam? Vidistis, qui vocari voluit Oecumenicus, quas miserit merces in vitem: dum nisi Gregorius vigilasset, sub auctoritate Concilii oecumenici Ephesini, Pelagianum hæresim ante sepe damnatam rursus introduxisset in Ecclesiam: sed de his inferius iterum agemus.

b Greg. lib. 7. epist. 48. ad. 2.

LVII.

Sed quod ad dictum Concilium in ea causa collectum spectat: habitum illud hoc anno Romæ, ex scriptis eiusdem sancti Gregorii satis apparet, ubi hæc in eius praefatione leguntur: Regnante in perpetuum Domino nostro Iesu Christo, temporibus piosissimi ac serenissimi dominorum Mauriti, Thibery, & Theodosii Augustorum eiusdem domini, Imperio Mauriti anno tertiodécimo, & subitacione tertiadécima, quinto die mensis Iulij. Sed corrige quod habet de imperio Mauriti anno decimotertio: nam hoc anno indictione decimatercia non decimotertius Mauriti correbat, sed decimus, ut ex eiusdem Gregorii scriptis apparet, ubi superius numerat & annum septimum ipsius Imperatoris decima indictione.

d Greg. lib. 3. in pres.

LVIII.

Quod autem ad canones in eadem Synodo sancitos pertinet sex numero habentur: Quorum primus est de diaconis, ne quotum minus est aliam ministrare, Evangelium predicare, & elemosinas inferre, neminem canones essent. Secundus ille, ne cubiculo Pontificio locum pueri latei & faciales, sed electi, vel monachi id ministerii exhiberent. Tertius, quod decetum esset, ut electores patrimoniorum Ecclesie alienis possessionibus affligant inulos. Quartus vero, vel sine tegmine corpora Pontificum ad sepulchrum deferrentur, ea nimirum occasione, quod cum (vt ait) Dalmaticis tegetentur, ipsa postea populus inter se partibus loco sacrarum reliquiarum afferrent: quem nonnulli, ut de corporibus potius Apostolorum ac ipsarum velamina acciperent. Ita Gregorius vitens consuluit sibi post mortem, ne colecter vt sanctus. Adiecit illud etiam statuere, ne in ordinationibus

et. 3.

sacris conficiendis, vel pallii exhibitione aliquid penitus acciperet, neque etiam a Notariis pro charta vel calamo quid sumeretur, nisi post ordinationem exhibitam aliquid ordinatus sponte dare voluerit.

Postremo veto illud constituit, vt ferui Ecclesie ad monasticam vitam venire cupientes, in laicali primam habitu probarentur. In quo item Romano Concilio illud implendum indixit, vt nullus essent pondens, quæ de bonis post Episcopatum adeptis Episcopus testamentum disposuisset, secus vero de his, quæ ante Episcopatum posuisset. Reperimus in scripto codice Sublacenii, in Concilio Romano eundem Gregorium Papam proballe & confirmasse regulam S. Benedicti. Subscripsitque Concilio Episcopi viginti duo, presbyteri veto Cardinales triginta quatuor.

Hoc pariter anno accidit, vt schismatici Iulianæ promiscue perierint a S. Gregorio ad vrbem veniendi fecerunt, vt de recentibus quætionibus vna conferere quum libentissimo animo Gregorius praesentit, datis ad Petrum & Prudentium Iulianæ Episcopos litris: sed a propolito ipsi defecere.

At vero secundum illud Apocalypsis vs: Qui non potest ad huc: & qui in scribibus est, sed qui ad huc. Mauricius Imperator, aduersus S. Gregorium Papam maximum in Ecclesia Salonitanam iururum, ab ipso autem Gregorio e suis electum, per suos ministros in Ecclesia illa Episcopum retinuit. Ad quidem hoc anno idem Imperator Mauritius tyrannice gessit, quod annum ipsius Gregorii Patris vehementer exagitavit. Nam cum eum Pontifex Maximus Salonitanum firmo iuramento intrinsecum celebratione pualles, & ille eam in thronum sub antimum pena mandata cõterit illud. Missas quoque celebrare minime pretermissis, auxilium quaesivit Imperatoris, litteras ab eo imperatus, quibus iubetur cum hactenus suscipi. Hæc accipiens Gregorius, cum Augustinus postulat hie verbis b:

Salutate civitati Episcopi, me ac Responsum meo vobis ordinatus est, & facta res est, quæ sub nulla auctoritate primam enecit. Quod ego audienti, ad eundem parare auro, qui ordinatus ordinatus est, prout mihi, vt omnino Maximo solent celebrare nulla modo possumus, nisi prout a serenissimo domino episcopo sermo, si hoc ipsi non essent, quod est sub eorum iurisdictione interpositione mandatum. Et contempserit nos ut qui de presbitero, in audiam quorundam secularium hominum, quibus, decedente sua iudicio, per amica multa præbere dicitur, minimeque missis facere potest, inique ad nos venire secundum usum domini nostrum habet. Ipse autem praesentis iurisdictione eorum obediens, idem Maximo, quoniam noscitur, ordinatus est, hoc, quod in ordinatione in me vel iugos saltem meique pretermittere praesentis, in ex corde Maximo, ac in auctore fuisse ordinatus. Alia vero per eum illud, in iura nulla imperialia, quæ egerunt, vel quæ con paximus est electus, vel quæ eorum iurisdictione. Missas facere praesentis, prout deum iurisdictione praterire non possum. Sed ipse & Dominus me deprecatur, quoniam nihil in eo de his, quæ dicta sunt, videri auctore, & sit periculis meo mea causa ipsius terminatur. Prout tamen, quoniam huc cognoscitur, serenissimo domino de cõterente usum praesentis, vt contempserit eum honore suscipiam. Et valde graue est, ut vt de qua tunc & talia nunciatur, cum ante requirit & discam debet, & inuenit.

Et si Episcoporum causa nobis commiserant apud piosissimos dominos aliorum patrorum disponunt: insulor ego in dicitur quæ quid faciat. Sed vt Episcopi non me discipulorum & vincta me respiciant ad secularia videtur habent, omnipotenti Deo gratias ago, quoniam meo deopto. Hoc tamen brumet fugere, quia illi quæ in meo populo, & si ad me dicit venire dispulerit, in eo exortere desiderium inueniam, quæ longam piosissimus dominum vram tribuet, & nobis sit me vestra, nam secundum peccata nostra, sed secundum gratiam sua dona disponet. Hæc ergo tranquillissime domine suggero, quæ angerrima seruituti eum conscientia, quante meruitis vobis reddam atque iustitia, non ignoro, hactenus ad Imperatorem Gregorius.

At non statim vt accepit ista de Maximo, verentibus detentis, favit ei Mauritius, sed postea ab Exarcho bo-

LIBROS AD S. LEANDRUM.

Episcopum Raucennatem: misitque ad eundem libros Moralem, ad ipsum Leandrum (ut praefatio docet) inscriptos, non omnestamen, sed quos haberet praenibus: tertiam enim & quartam eiusdem operis partem minime in promptu habere, quae mitti tunc posset, eadem epistola ipse testatur. Rursum autem cui incumbere vniuersalis Ecclesiae cura, inausit literis Ecclesiarum Africanam, hoc pariter anno Iacobens ad totius Africae Primatem a Dominicum Carthaginensem Episcopum, ubi haec pulchre de communione Sanctorum praebas conferenda: Ut ad haec peruenire mereamur, & nos pro vobis apud sanctissimum beati Petri Apostolorum principis corpus & vos pro me apud sanctum Cyprianum martyrem orationibus decem incubere.

LXXII.

Ad quod successorem esse nouit illius, cui non munda tantum animalia, sed & immunda, feraeque bestiae ad cibum paratae ostendit diuinitus iurare in histio: parum ipsi fuit tantummodo curare Fideles, sed & hederit animum, ut gentem Adglorum Britanniae insulae magna ex parte dominam factam sacro imbuetet Euangelio. Sed quod tante molis opus aggeredi, Longobardorum (ut vidisti) tumulus obstitit: illi id saltem, quod praemanibus esset, operari minime praetermittit, nempe ut carperet ob famem ex ingenti segete spicas, cui nondum falcem immittere licuit. Quod ergo agerit? Nouit in Gallis complures detineri iure belli captiuos Anglos, eosdem qui expositi venales: dat traque in mandatis Candido presbytero (quem ad eandem patrimonium sancti Petri hoc anno in Gallias missum diximus) vt eosdem coemat Anglos adolecentes, quos ad fidem CHRISTI conuersos monasterio bene instruendos committat. Scribit enim de his, de quae emendis vestimentis ad pauperes vestiendos, haec breuiter ipse sanctus Gregorius e.

LXXIII.

Pergo, auxiliante Deo D.N. Iesu Christi, ad patrimonium quod est in Gallis gubernandam: volumus, ut dilectio tua ex solido, quos acceperit, resumpta pauperum, & praeter Anglos, qui sunt ab annis decem & septem, vel decem & octo, ut in monasterio dandi. Deo proficiant, comparet: quatenus solida Galliarum, qui in terra nostra expositi non possunt, ad locum proprium vtiliter exponantur. Si quid vero de pecunia reditum, qua dicitur oblati, respere potuerit, ex his quosque vestimenta pauperum comparare te volumus, vel sicut praefati sumus) paucos, qui in omnipotentis Dei seruitio proficiant. Sed quia Pagani sunt, qui illic morantur possunt: volo, vt cum eis presbyteri transmittantur, ne quod egrediantur contingat in via, vt quos morituri contigerit, debeat baptizari. Vestimenta tua dilectio faciat, vt hoc diligenter implere possint. haecenus ad Candidam Gregorius. Nouisse antea Anglos Gregorium Romae veniam expositos, tradit Ioannes diaconus, admiratumque in iudicio vultus elegantiam, quo non barbarorum truce repraesentarent aspectum, sed angelicam, quae coloribus fingi solet, imaginem, atque ob id eosdem Anglos Angelos nominasse, censuissetque eos emptos non vt alia mancipia tradendos glebis, sed eosdem Anglos inter Anglos collocandos, in monasteriis scilicet, ad vitam angelicam excolendam. Fuit Deus vultus eius, vt post haec caulas Apostolice manus spicas, in pugnam mox mellem falcem immitteret. Sed haec contigerunt anno sequenti, licentius nos de his suo loco.

LXXIV.

Hoc eodem anno moritur Ioannes ille Episcopus Raucennas, quem sermo tem & facta timentem duplici animo vrbilatem Gregorius proxime redaspauerat d. Demerit hominem omni genere beneficii S. Gregorius minime praetermississe vultus est, qui reuertit in illis: ad eum reliquias S. Romanorum Pontificum Marcii, Marcelli, atque Feliciae martyris, vt docet inscriptio eiusmodi a Rubeco edita.

Indyta presulgent sanctorem limina templo Marti Marcelli, Feliciaeque simul. Postis hinc Roma cepit, haec martyris habetur. Hic vult Gregorius dat Papa reliquias: Quas post Antistes meritis animis, Ioannes Parmula pro summo residente dona parat. Oraculum statum tanta virtute repletum,

Cum ab usque gratia & extat opus. Quibus scriptis sacri deditur annos, Tractatu regni quo regit ecclesiam, Nam quosque regentem veneris culmina arcem P'isit, & euentum traxit ad arbitrium. Miranda subito suspensum arte cacumen Inflexum rep'rat a parte abstraxit, latum. Additur hu meritis felix Smaragulum in anam. Cum in his titulis participauerit opes.

Defuncto igitur Ioanne, facta est successio electio, atque in locum eius sublimis est Martinianus. Exanti de his Gregorius ipsius litteras, quibus primo respuit alium Ioannem electum, eo quod nesciret Palmos: te eccle. Donatum Archidiaconum, cui multa oblatum: conuocavit vero in Martiniano presbytero, qui fecim diuinum monasterio fuerat conuersatus: de quo ita ad Andream Schulliticom e: Tandem venerabilem virum fratrem presbyterum Marcinianum, quem dum mecum iudicarem in monasterio conuocatum, somnium conuertit, voce atque consensu sequi petuimus. Cui resurgenti dixerit modum vix aliquid potius scilicet, vt eum praebere petuimus consensum. Et quia hoc nolui tunc vti ad caput, atque in laudando animo illam noxam esse salutem, nullam in ordinatibne ipsius moram attulisse. haec & alia in eius laudibus Gregorius, cui & pallium concessit de statuto debet videri. Sed quod mox in eum oblocozti sunt aliqui, quod Concilium Chalcedonenle minime sectarentur: collata haecet alumnus, vt scriptum dicitur est, scilicet in concilio aduersus Catholicos) de his scribens in Gregorium populo & clericis Raucennatis Ecclesiae in omnibus laudibus fecit.

Sed quid accidit? Quem praesenti anno adco laudant Gregorius, eundem anno sequenti mensis Martii creprehendere opus fuit. Ita humane conditionis infirmitas fert, vt mutatione status, motari interdum homines, atque virtutes in vicia cogitari facile possint. Vbi enim pinnam ille nobilissimae Ecclesiae moderandas suscepit habuit, in id vices omnes intendit, vt monasteriis etiam pecunia caperet extorqueret: cuius rei gratia fuit ab ipso Gregorius agendus. Ad eum enim scribens ipse Pontifex, haec praefatus de Marciano, cor sic in breui fraternitatis tua fuerit numerata laudatio, vt ea, qua possibilia non aduertat. Eo qua re dolemus, quia missam praebere iudicamus, plus apud te verba inuicem scilicet, quam diuina lecturam studium profuisse. Cum ergo monasteria oporteat defendere, & religio sine summo imperio congregari, vtilitas de amaranum congregari non possit efficiere in oratione & diuina praenominata sicut littera tua testatur) desilera exortat. & quod d'eterui, nos tua culpa studeat fieri debere particeps, & post aliquid. Quia ergo, quaeque, te multum delogo, resurget aliquid (quod se recte considerat) vt non plus pecunia, quam anima in studio. Sicut haec respiciendam est, ad hoc autem tota mentis inuentione laborandum, ac aduentus intendendum, &c. Sed de his alio, quae anno sequenti, mensis Martio idem S. Gregorius de eodem Martiniano scripsit ad Secundinum Deo fratrem Raucennae degentem, quae de laudibus alia occasione maiori ex parte posuimus his verbis h.

Fratrem nostrum Martinianum Episcopum vobis, qui in tabula exorta: quia oblatum esse eum suspicor. Non viderem quidam ad ml, in quibus erant sine mendicantibus: qui ante d'icosa sunt, a quibus quid acceperit: & per singula solliciti de praedicta parte quaerem, quid eis dolisset, responderent, si eum rogasset, sollicito se omnino nihil accepisset, ita vt neque panem in via accepisset, cum dare omnibus illi talis se semper familiaris fuit. Durum enim: Respondit nobis, dicens: Non habeo, quod vobis dare possim. Et miror, si tu, qui vestis habet, argentum habet, cellaria habet, panem pariter debet dare, non habet. Dic ergo, vt cum loco tuum & mentem. Non sibi et vobis solam lecturam & orationem sufficere, vt renatus studeat salere, & de manu inuicem fructificare: largam manum habeat, necessitatem patrum conuocari, aliam inopiam suam erelat: quia sibi non habet, vacuam Episcopum nomen tenet. Quae iam vero cum per epistolam meam de carnis sua alioquin, sed nihil mihi animo respondit: vnde credo, quia cum neque legere dignatus est. Praeque iam concessam non fuit, vt

Greg. lib. 10. p. 10. Ind. 14. COMMUNICATIO TRECVM.

Ad. 10. PRO ANGLORUM CONVERSIONE LABORAT GREG.

Greg. lib. 1. epist. 10. Ind. 14.

* dati DE ANGLIS RMARDIS ATQ. CANDIS IN MONA STERIS.

Greg. lib. 6. epist. 14. Ind. 11. c. Hier. Rom. lib. 4.

CHRISTI... 107... LIBROS AD S. LEANDRUM... Episcopum Raucennatem: misitque ad eundem libros Moralem, ad ipsum Leandrum (ut praefatio docet) inscriptos, non omnestamen, sed quos haberet praenibus: tertiam enim & quartam eiusdem operis partem minime in promptu habere, quae mitti tunc posset, eadem epistola ipse testatur. Rursum autem cui incumbere vniuersalis Ecclesiae cura, inausit literis Ecclesiarum Africanam, hoc pariter anno Iacobens ad totius Africae Primatem a Dominicum Carthaginensem Episcopum, ubi haec pulchre de communione Sanctorum praebas conferenda: Ut ad haec peruenire mereamur, & nos pro vobis apud sanctissimum beati Petri Apostolorum principis corpus & vos pro me apud sanctum Cyprianum martyrem orationibus decem incubere.

LXXXIII.

* Beluaci.

LXXXIV. IMP. OCTO. TVR.

LXXXV.

a G. Tap. hist. lib. 10. c. 19.

LXXXVI. S. A. R. I. D. I. P. R. A. C. L. A. R. A. E. E. S. G. E. S. T. A.

* eum.

LXXXVII.

ille, quo factum seducere, perperbo erogabat, praesertim se solo...

Sedilla est autem per cum multitudine immensa populi, & non...

Vnus autem ex iis, qui erat senior, cum se inclinasset, quasi scilicet...

Porro eiusmodi imposture archidicus diabolus amulatus est gloriam Dei...

Ardian quoque hoc anno terras relinquens, vocante Domino, migravit ad caelum...

Cumque in huius studij flagrantiam Antistite memorato degeret, confutata iam capite, qualem die pfallentibus clericis...

Deinde cum ieiunio atque orationibus vacaret, deprecatur eam, ut omni cura domus, id est, sine correctis familia, sine exercituum...

sibi tantum prologium vendicari, ut ad Ecclesiam adificandam ipse...

Interea ad sanctum Aredian caperunt infirmi confluere, quos...

Post haec vero & multas alias virtutes, quas Christo copulante...

Interea quoque in exequiis suis cum alia multitudine hominum...

dei quo pariter... Ad hoc apponitur... Eodem pariter...

Quinto Indictione... plerumque & super... Hic ergo sublatum...

quoque pauca tempore finem viuendi idem fecisse putatur. Ad hoc & catalogum scriptorum suorum, contentione appoita, ne quis ob ruficitatem sermonis eos aboleret, aut aliqua parte mutilaret.

IESV CHRISTI ANNS 596. GREGORII PAP. MAURITII IMP. ANNS 7.

QVINTISSIMO nonagesimo sexto Domini anno, Indictionis decime, quartae elatum illum, factu altum & superbia tumidum hominem, is, qui in peribis...

episcopum in e rita negronit: Mauritiu Anstiu factu... postquam cum magno consilio fuisse...

Hoc ergo libello de medio, substitutus est in locum...

palem thronum conscendit, mox ad promerendam Catholicam communicationem a Romano Pontifice, duos legatos Romam misit, Georgium presbyterum, & Theodorum diaconum, quibus & cum fidei professione litteras dedit ad ipsum Gregorium.

Scriptum item sanctus Gregorius & de substitutione eadem Cyriaci ad Episcopos, qui eum ordinari: quibus cum gratularetur de tanti Anstii electione, placide tamen eos redarguit, quod scripsissent, appauisse in Ecclesia Cyriacum sicut Solem, ob idque eodem illo propheta cum hunc acclamasse: Haec dies, quibus fecit Dominus: exultemus & letemur in ea, ignoscit tamen, quod sciret ex charitate deproptum, quod de Filii Dei erat prophetatum aduentu.

Quod pertinet ad legatos Constantinopoli missos, atque hunc in genere, festinavit Gregorius Papa eos dimittere, ut restitaretur in dictis litteris ad Mauritium: sed quos optimos huerat, penituit tam cito dimisisse. Admonuit tamen eosdem absentes, ad hunc in via positos, datis ad eos litteris, de quadam ipsorum assertione erronea, qua dixissent, omnes quosque in inferis confessi essent Christum Deum, ab eo liberatos esse: quam quidem sententiam diu ante damnatam demonstrat assertionem Philastrii, necnon S. Augustini.

Quod autem ad res Longobardorum pertinet: frustra haecenus Gregorius Papa pacem, obissentibus Imperatoris ministeris, tentasse vilis est, ut docet ipse in epistola ad Secundinum legatorum studio R. sue in hoc anno aduersus Castorum Resposalem Ecclesie contestationem noctu tradit affixam, ex qua ipse Gregorius perstringeretur. Cuius reigraia, in eum, qui talis antus fuerat perpetrare, poenam excommunicationis inflixit in hanc modum: Quidam maligeni spiritus cessit repletus, contra Castorum Notarium as Resposalem nostram, nocturno silentio, in circuitu luce contestationem posuit in eius crimine loquentem, multaque etiam de facienda pace calido contradicentem. Et quia quisquam veraciter loquatur, semetipsum immolescere non debet.

d Greg. li. 6. ep. 5. ind. 15. e idem eodem lib. 6. ep. 4.

Greg. lib. 6. ep. 4. in 15.

IV. Greg. li. 6. p. 7. ind. 15. CYRACI EPIS. CON STANTIN. h. p. 117.

V. LEGATI ADMONEN TYRAN. GREGORIO. Greg. li. 6. ep. 15. in 15.

VI. DETRAC. CUM LONGOBARDIS IMPROBATA. Greg. li. 6. ep. 19. ind. 14.

Greg. li. 6. ep. 30. in 14.